

Najtajanstvenija židovska zajednica u Americi: hasidski Židovi (48 sati iznutra)

Izvor: <https://minbarlive.com/videos/hr/najtajanstvenija-zidovska-zajednica-u-americi-hasidski-zidovi-48-sati-iznutra>

Dokumentarni prikaz hasidske židovske zajednice u New Yorku, otkrivajući njihova izolirana naselja, stroge vjerske prakse, ograničenja u korištenju tehnologije i paralelne društvene strukture koje djeluju neovisno od glavnog toka američkog društva.

SAŽETAK

Ovaj dokumentarni film pruža uvid u hasidsku židovsku zajednicu oko 770 u New Yorku, istražujući kako stotine tisuća članova održava potpuno odvojen način života unutar moderne urbane Amerike. Film dokumentira strogu izolaciju zajednice od tehnologije — uključujući zabrane interneta, televizije i konvencionalnih telefona — i istražuje njihovu paralelnu infrastrukturu, uključujući privatne ambulantne usluge (Hatzalah), zajedničke patrole (Shomrim/Shmira) i vjerske sudove (Beth Din). Svakodnevni život zajednice reguliran je detaljnim vjerskim zakonima koji pokrivaju sve, od pravila odijevanja koja provode patrole skromnosti do odvajanja mliječnih i mesnih namirnica u kuhinji, poštivanja Šabata s njegovim ograničenjima na struju i rad, te obveznim ritualnim praksama poput mikve. Dokumentarni film pokriva obiteljsku strukturu i velike obitelji vođene rabinskom autoritetom, opsežno vjersko obrazovanje za dječake, dogovorene brakove i vlastiti komercijalni ekosustav zajednice. Također se bavi napetostima između vjerskog poštovanja i modernog života, uključujući sukobe s medicinskim hitnim slučajevima tijekom Šabata, kao i iskustvima onih koji su napustili zajednicu.

KLJUČNE PORUKE

Hasidska zajednica djeluje kao zatvoreno društvo s vlastitim sigurnosnim patrolama, hitnom pomoći, sudovima, školama i trgovačkim mrežama, gotovo potpuno odvojeno od glavnih američkih institucija.

Tehnologija je strogo ograničena: internet i televizija su zabranjeni; stanovnici koriste samo 'košer telefone' ograničene na glasovne pozive; računala u zajednici nisu povezana s internetom.

Rabini imaju značajnu religijsku i praktičnu vlast, uključujući savjete o planiranju obitelji; jedna žena je izvijestila da je trebala rabinsku dozvolu da prestane rađati.

Obavljanje Šabata uključuje stroge zabrane korištenja električne energije, kuhanja i rada od petka navečer do subote navečer, uz inženjerska rješenja poput unaprijed programiranih pećnica i uređaja za blokiranje svjetlosti kako bi se održala ova pravila.

Eruv—vjerska granica označena žicama koje se protežu otprilike dvadeset milja oko Manhattana i pedeset pet milja preko Brooklyna—košta otprilike 200.000 dolara godišnje za održavanje i omogućava članovima zajednice nošenje predmeta na Šabat.

Veličine obitelji su znatno veće od prosjeka; stope nataliteta su dovoljno visoke da se populacija udvostruči svake dvadesete godine; velike obitelji mogu primiti više od 100.000 dolara godišnje u kombiniranim javnim potporama i zdravstvenom osiguranju.

Udate žene pokrivaju svoju kosu, prvenstveno perikama koje koštaju do 6.300 dolara za prirodnu kosu; tijekom života žena može potrošiti otprilike 65.000 dolara na pokrivače za kosu; udate parove poštuju obavezne razdvojene periode kada žene menstruiraju.

ČLANAK

Ulazak u zatvoren svijet

Upravo ulazimo u srce židovskog svijeta u 770, mjesto toliko zatvoreno za vanjske posjetitelje da, kada jednom uđete, nema povratka. Hasidski Židovi predstavljaju najreligiozniju zajednicu u Americi—zatvorenu grupu s desecima tisuća članova širom zemlje. Njihovi umovi i srca uvijek su uz Izrael, a njihove molitve usmjerene su tamo. Ipak, u srcu New Yorka, okruženi neboderima i modernim životom, postoji potpuno drugi svijet—svijet koji živi prema vlastitim tradicijama, gotovo potpuno odvojen od mainstream američkog društva.

Kada vanjski posjetitelji pokušaju ući u hasidske četvrti, prvo pitanje uvijek je isto: Jeste li Židov? Same četvrti izgledaju potpuno drugačije od ostatka grada. Zajednica upravlja vlastitim strukturama—zajedničkim patrolama koje, u određenim situacijama, preuzimaju odgovornosti slične policiji, hitnoj pomoći i vjerskim sudovima za unutarnje stvari. Ove volonterske grupe imaju ovlast provoditi građanske uhićenja i mogu dobiti dozvole za povećanu sigurnost.

Izolacija od modernog života

Razina odvojenosti od vanjskog svijeta je drastična. Kada ih pitaju jesu li ikada koristili internet, članovi zajednice odgovaraju čvrstim ne—smatraju to najopasnijom stvari za osobu. Televizija je također zabranjena. Što dublje vanjski posjetitelji ulaze u ove četvrti, to se više osjećaju kao da ne pripadaju. Ova izolacija se proteže i na obrazovanje. Mlađi dječaci primaju vjersko obrazovanje u zajedničkim zgradama od 7:30 do 21:30, gdje jedu, odmaraju se i uče. Ne potiče se njihovo planiranje konvencionalnih karijera. Njihovo obrazovanje uključuje vrlo malo učenja o modernom svijetu, a njihovo izlaganje općem obrazovanju i globalnoj kulturi je ozbiljno ograničeno.

Obiteljska struktura i reprodukcija

Veličina obitelji unutar zajednice je značajna i kontrolira se kroz vjerske smjernice. Jedan član zajednice objasnio je da ima deset djece, a da nije pravio pauze, imao bi petnaest. Prije nego što odluče prestati imati više djece, od članova se očekuje da razgovaraju s rabinom i zajedno donesu odluku. Odluka o rađanju djece postavlja se u vjerskim terminima—kao nešto što zahtijeva molitvu Bogu.

Udate žene u zajednici slijede stroge tradicije u vezi s skromnošću i fizičkom odvojenosti. Mnoge udate žene šišaju kosu i pokrivaju je perikom ili maramom u svim prilikama, čak i kada su same s muževima kod kuće. Gotovo polovicu svakog mjeseca, udate se parovi ne dodiruju uopće—čak ni da nešto prođu iz ruke u ruku. Volonterske grupe poznate kao patrole skromnosti ponekad prate jesu li članovi hasidske zajednice prikladno odjeveni kada su u javnosti.

Središnja sinagoga i vjerski život

Ispod središnje sinagoge postoje prolazi koji se ne mogu vidjeti s ulice, proširujući prostor za bogoslužje pod zemljom. Sinagoga djeluje kao višenamjenski vjerski centar. Molitve se održavaju tri puta dnevno, ali ostatak dana funkcionira kao učionica gdje mladi dječaci uče židovsku mistiku i hasidsku filozofiju. Prostor je ispunjen životom i energijom, s mladim dječacima koji pokazuju intenzivnu strast za svojim učenjem.

Tijekom redovitih razdoblja, otprilike 500 studenata proučava u glavnoj sinagogi. Tijekom mjeseca praznika, taj broj raste na 1.000. Ovi studenti dolaze iz svih krajeva, većinom iz Izraela. Mole se prema istočnom zidu, orijentirani prema Jeruzalemu. Jedan student objasnio je da je čitao sažetak Tanye i da je provodio više od deset sati dnevno u učenju, iako je to vrijeme opisao kao ugodno, a ne kao teret. Kada su ih pitali o budućim karijernim planovima, studenti su izrazili povjerenje da će im Bog osigurati novac i da će sve ispasti u redu, odbacujući brige o financijskom planiranju koje muče ljude u vanjskom svijetu.

Molitvene prakse i ritualno promatranje

Prije nego što počnu prve molitve dana, mnogi hasidski muškarci ulaze u mikvu, ritualno kupalište za koje se vjeruje da čisti dušu. Muškarci posjećuju mikvu svako jutro, a posebno petkom. Dječaci također sudjeluju u ovom ritualu petkom. Žene sudjeluju u molitvi odvojeno od muškaraca, u galeriji na katu odvojeni tamnim staklom. Jedna majka opisala je kako je dovela svoje dojenče, gotovo tri mjeseca staro, na molitvu dok muškarci i djeca mole u glavnom prostoru ispod.

Infrastruktura zajednice i politički utjecaj

Hasidska zajednica održava vlastitu infrastrukturu izvan vjerskih institucija. Mala lokalna kafana može postati stajalište za moćne političke figure—Donald Trump planirao je posjetiti u jednom trenutku. U cijeloj zajednici, kutije za dobrotvorne priloge su istaknuto prikazane, predstavljajući različite organizacije i škole. Ove kutije, vidljivo brojne i raznolike, odražavaju unutarnje sustave podrške zajednice i vjersku obavezu davanja milostinje.

Vanjske perspektive

Kada nejevrejski vanjski posjetitelji pokušavaju snimiti ili dokumentirati zajednicu, suočavaju se s jasnim granicama. Članovi zajednice primjećuju prisutnost vanjskih osoba i njihovu razliku od grupe. Jedna dokumentirana razmjena uključivala je filmske radnike kojima je rečeno da nisu Jevreji i da su došli samo zbog snimanja. Ponekad su im kamere kratko oduzimate. Beatrice Weber, žena koja je napustila ultraortodoksnu zajednicu nakon što je bila u braku s rabinom i odgajala desetero djece, kasnije će podijeliti svoja iskustva o tome kako je zapravo izgledao život unutar hasidske zajednice, nudeći unutarnju perspektivu na stvarnosti života unutar ovog zatvorenog svijeta.

Mesijanska očekivanja i obrazovni ciljevi

Članovi ove zajednice gledaju na trenutne izazove svijeta kroz teološku prizmu. Prema jednom dijeljenom stajalištu, ljudi često brinu da se društvo udaljava od dolaska Mesije. Međutim, usporedba koja se pravi je da, baš kao što majka doživljava svoj najteži mjesec tijekom devetog mjeseca trudnoće, svijet također odbacuje svoje posljednje izazove. Izražena je nada da će Moshiač doći vrlo brzo. Obrazovanje unutar zajednice također očuvava tradicionalnu jevrejsku nadu da se vrati u Jeruzalem i vidi obnovljen Sveti Hram. Tijekom istraživanja dokumentarca, otkriven je prolaz ispod drvenih panela sinagoge koji se protezao na desetke stopa i sadržavao odjeću, kutije i druge osobne predmete. Veliko i važno okupljanje također se odvijalo u privatnom okruženju unutar sinagoge, nešto što rijetko svjedoče vanjski posjetitelji.

Jezik i kulturna izolacija u susjedstvu

Šetajući susjedstvom, filmska ekipa se našla usred New Yorka, no rijetko su čuli engleski. Većina stanovnika govori jidiš ili hebrejski. Ekipa je pokušala provesti intervju sa stanovnicima, ali su naišli na značajnu nelagodu. Mnogi su skrenuli pogled i nastavili dalje kada su im prišli. Pokušaji da pitaju "Možemo li vas intervjuirati?" naišli su na odbijanje. Ekipa je primijetila da su imali nula sreće s prvim interakcijama, iako je jedna osoba koja je pristala govoriti bila operater dizalice—nežidovski Portorikanac koji radi u židovskoj zajednici posljednjih petnaest godina. Primijetio je da članovi zajednice "svi se drže zajedno i pomažu jedni drugima."

Veličina obitelji i uloga vjerske vlasti

Slijedeći ono što se opisuje kao zapovijed da budu plodni i množe se, hasidski Židovi su među najbrže rastućim zajednicama u svijetu. Stope nataliteta su dovoljno visoke da gotovo udvostruče njihovu populaciju svake dvadeset godine, a trenutna populacija iznosi oko sto tisuća. Jedna žena koja je intervjuirana podijelila je svoje iskustvo: osam i pol mjeseci nakon braka, rodila je dijete, a jedanaest mjeseci kasnije imala je još jedno. Razmišljala je da da nije uzimala pauze, imala bi petnaestero djece umjesto deset. Kada je otišla rabinu tražeći pauzu jer joj je bilo previše, rečeno joj je da bez rabinove riječi ne može uzeti pauzu. To odražava razumijevanje da je rabin "poput Božje riječi, u osnovi."

Prema službenim podacima, velike obitelji u New Yorku mogu biti kvalificirane za niz javnih pogodnosti. Obitelj od deset članova koja ispunjava kriterije mogla bi primiti oko 26,160 dolara u pomoći za hranu i 13,600 dolara kroz Porezni kredit za djecu. Medicaid pokriva za kućanstvo te veličine može imati procijenjenu vrijednost od oko 75,000 dolara godišnje. Ukupno, kombinirana vrijednost javnih pogodnosti i zdravstvenog osiguranja može iznositi više od 100,000 dolara godišnje za deset osoba koje žive pod jednim krovom. Podaci analizirani prema poštanskim brojevima pokazuju vrlo visoku ovisnost o vladinim uslugama u područjima s velikim hasidskim populacijama.

Vrijednosti zajednice i pitanje veličine obitelji

Kada su pitali zašto obitelji u hasidskoj kulturi imaju toliko djece, jedna osoba je objasnila da je samo pitanje otkrilo perspektivu vanjskog promatrača. Pitao je što se misli pod "toliko"—ako netko ima deset djece, pitanje postaje zašto nemaju dvanaest umjesto toga. Njegov odgovor bio je da na kraju, "moram pitati Boga." Pristup zajednice planiranju obitelji, prema onome što je podijeljeno, odražava vjersku uvjerenost, a ne vanjske standarde veličine obitelji.

Stroga ograničenja tehnologije

Članovi ove zajednice žive ono što se opisuje kao košer način života, što znači da ono što jedu, nose, gledaju i konzumiraju mora biti u skladu s židovskim zakonom. Kada se

raspravlja o tehnologiji, zajednica naglašava opasnosti interneta i uređaja koji pružaju izravan pristup vanjskom svijetu. Većina ljudi u zajednici koristi ono što se naziva "košer telefon." Ovi telefoni funkcioniraju poput starijih telefonskih modela, dopuštajući samo glasovne pozive—ništa osim razgovora. Nema slanja poruka, nema pristupa internetu, i nema WhatsAppa. Jedna osoba je objasnila razlog: "Internet je sigurno vrlo loš. Sigurno te drži zauzetog cijeli dan."

Kada su pitali gledaju li filmove ili televiziju, stanovnici su odgovorili s odlučnim "Naravno da ne." Kada su pitali znaju li tko je Elon Musk ili o slavnim osobama poput Toma Cruisea, odgovor je bio ne. Jedna osoba je jednostavno izjavila: "Znamo gdje je rabin. Ništa više." Za ovu zajednicu, reći ne televiziji i popularnoj kulturi predstavlja se kao normalno—nije to teško, već prihvaćen način života. Čak je i ideja snimanja uspomena putem videa odbijena. Kao što je jedna osoba objasnila, kada netko gleda video deset minuta, "led počinje skakati," što znači da se pažnja fragmentira. Briga je da kada jednom počneš gledati videe, "polako, polako, počneš gledati videe," stvarajući naviku koja je duhovno i mentalno štetna.

Pravila o snimanju i medijima

Prema standardima zajednice, čak ni video nekoga tko ne nosi određenu odjeću ne bi se smatrao prihvatljivim. Kada su pitali tko je postavio ova pravila, odgovor je bio jednostavan: "Rabini." Ograničenja su sveobuhvatna. Kamere koje se koriste unutar zajednice mogu snimati samo fotografije; nisu sposobne snimati video. Politika je jasno navedena: "nema videa uopće."

Istražujući dostupnu tehnologiju, filmska ekipa otkrila je računala u zajednici, ali im nije dopušteno povezivanje na internet. Kosher telefoni dostupni u trgovinama zajednice imaju izuzetno ograničene funkcije—sadrže samo osnovne alate poput kalkulatora. Nema načina za slanje SMS poruka i nema mogućnosti pretraživanja online. Jedna osoba opisala je to kao "walkie talkie." Tehnološko okruženje odražava namjernu odluku zajednice da održi odvojenost od šireg digitalnog svijeta i njegovih utjecaja.

Tehnologija i digitalni pristup

Pristup internetu unutar ove zajednice pažljivo se kontrolira kroz filtracijske sustave. Članovi imaju pristup samo stranicama koje su im potrebne za rad, dok su druge web stranice blokirane. Određene tvrtke izgradile su specijalizirani posao oko modificiranja telefona i računala posebno za ovu zajednicu, potpuno uklanjajući pristup internetu sa svih uređaja. Jedna od tih tvrtki proizvodi tehnologiju filtriranja. Kada je član zajednice zamoljen da sudjeluje u intervjuu, odbio je—ne zato što se protivio intervjuu, već zato što se brinuo da bi gledatelji mogli slijediti poveznicu do kanala intervjuera i naići na sadržaj koji ne bi bio prihvatljiv prema njegovim standardima.

Alternativne komunikacijske mreže

Umjesto društvenih mreža, zajednica je razvila vlastite informacijske sustave. Jedna neobična platforma funkcionira putem telefonskih poziva: stanovnici biraju broj i biraju između raznih priča, rabinskih učenja i inspirativnog sadržaja. Sav taj sadržaj dostavlja se putem telefonskog sustava umjesto putem konvencionalnih društvenih mreža. Ove komunikacijske mreže imaju drugačiju svrhu od mainstream platformi—neki korisnici su slušatelji koji traže sadržaj, dok drugi djeluju kao influenceri unutar zajednice.

Sigurnost zajednice također se lokalno upravlja. Susjedstvo ima vlastita patrolna vozila opremljena hitnim svjetlima i sirenama, a zajednica održava vlastitu hitnu službu pod nazivom Hatzalah, privatna organizacija. Iako članovi zajednice imaju vlastitu sigurnost i mogu provoditi građanske uhićenja, dobivaju dozvole za povećanje svojih sigurnosnih mjera.

Paje i židovski identitet

Jedna od najvidljivijih oznaka identiteta u zajednici su paje, ili bočne pletenice. Ove pletenice rastu od djetinjstva: dječaci počinju rasti nakon treće godine i nastavljaju tu praksu u odrasloj dobi. Već stoljećima, paje se nose kako bi se pokazao židovski identitet, ponos i pripadnost zajednici. Prema Tori, praksa dolazi iz zapovijedi koja kaže "živjet će po dva boka."

Religiozni odjevni predmeti i njihovo značenje

Hašidijski muškarci nose tzitzit, resasti odjevni predmet čiji korijeni sežu više od 3.300 godina unatrag. Različiti čvorovi i niti tzitzita zbrajaju se na 613, broj koji odražava 613 zapovijedi, ili smjernica, koje je Bog dao prema židovskoj tradiciji. Tzitzit se vidljivo nosi kao podsjetnik na to tko je postavio zajednicu ovdje i koja je njihova svrha.

Osim tzitzita, hašidijski muškarci obično se oblače u formalnu odjeću kao zajedničku uniformu. To uključuje kapatu, crni kaput koji se nosi preko bijele košulje i crnog šešira. Ispod šešira, muškarci uvijek nose kipu. Neki ovu praksu dovode do ekstremne razine: kada plivaju, muškarci nose specijalne kape za plivanje kako bi održali zahtjev o pokrivanju glave čak i u vodi. Većina ljudi u zajednici također nosi naočale koje izgledaju gotovo identično—izbor vođen vrijednostima skromnosti, gdje svi slijede jedan stil okvira koji se primjenjuje na muškarce od trinaeste godine nadalje.

Pokrivanje Kose i Ženska Skromnost

Prema Tori, udate žene su obvezne pokrivati kosu. Žene iz zajednice Satmar povijesno su brižale svoje glave; jedna žena koja je intervjuirana to je radila dvadeset godina. Međutim, u istraživanim kvartovima, žene se rijetko viđaju s maramama ili tradicionalnim pokrivačima za glavu. Umjesto toga, mnoge nose perike koje su stilizirane da izgledaju prirodno i lijepo.

Kako bi razumjeli ovu praksu, filmaši su posjetili proizvođača i prodavača perika unutar zajednice. Objasnila je da žene pokrivaju laktove i koljena, a nakon braka, pokrivaju i kosu. Dok žena može koristiti šešir ili maramu, perike su poželjnije jer su mnogo ljepše i izgledaju prirodnije—toliko da dobro napravljena perika može izgledati kao vlastita kosa osobe. Perike od djevičanske kose, nabavljene iz Brazila, mogu koštati čak 6.300 dolara. Tijekom života, židovska žena koja pokriva kosu perikama potroši u prosjeku 65.000 dolara.

Fleksibilnost perika omogućava ženama da mijenjaju boje, dužine i stilove, a da pritom i dalje poštuju židovsko pravo. Jedan član zajednice objasnio je da, iako biblijska zapovijed jednostavno nalaže pokrivanje kose, zajednica uzima skromnost na drugu razinu jer žele izgledati dobro. Ovaj pristup odražava stav unutar zajednice da je ženska kosa zapravo značajnija od njenog tijela u smislu skromnosti—razlog je taj da kada osoba vidi žensku kosu, može se izgubiti u mislima i razviti neprikladne želje.

Međutim, postoji unutarnja rasprava o tome kako pokrivanje prirodne kose lijepo stiliziranom perikom koja i dalje izgleda kao prava kosa usklađuje s konceptom skromnosti. Neki članovi zajednice, kada su upitani o ovoj proturječnosti, ponudili su tumačenja temeljena na Tori. Napomenuli su da prema Tori, žena treba biti lijepa i inspirirati muškarce da vole Boga. Ova napetost između zahtjeva za skromnošću i prakse nošenja privlačnih perika koje izgledaju prirodno ostaje točka spora čak i unutar same zajednice.

Religijska Provedba i Kontrola Zajednice

Od malih nogu, članovi zajednice uče strogo pridržavanje religijskih praksi. Nepoštivanje ovih pravila nosi implicitne posljedice u narativu zajednice. Kada nešto pođe po zlu—automobilska nesreća ili bolest—rabini to mogu pripisati neuspjehu zajednice da pravilno slijedi pravila, pozivajući na kolektivno pokajanje. Na primjer, ako žena ne drži suknju dovoljno dugom, ta povreda može se navesti kao razlog nečije bolesti. Ovaj sustav religijske provedbe stvara snažan društveni pritisak na usklađivanje s standardima zajednice u vezi s odjećom, izgledom i ponašanjem.

Nastavak Istraživanja Zajednice

Istraživanje filmaša po susjedstvu se nastavlja, s planovima da se kasnije vrate u sinagogu kako bi prisustvovali velikom privatnom okupljanju koje je obično zatvoreno za vanjske posjetitelje. Unutar zajednice, napravljeni su praktični aranžmani za stanovnike koji izbjegavaju pametne telefone: Hatzalah gumb je postavljen na nekim mjestima kako bi članovi zajednice mogli kontaktirati privatnu hitnu službu bez korištenja telefona koji bi kršio njihova načela.

Lokalni patrolni timovi i mreže sigurnosti zajednice

Pristup sigurnosti u susjedstvu uvelike se oslanja na lokalne patrolne timove koji djeluju uz službene organe reda. Ultraortodoksni stanovnici često jedni druge obavještavaju i ponekad kontaktiraju Shomrim ili Shmiru kada imaju zabrinutosti o sigurnosti ili svakodnevnom životu u zajednici. Na ulicama su vidljiva nekoliko lokalnih patrolnih vozila, opremljenih kamerama, svjetlima za hitne slučajeve, zatamnjenim staklima, emblema i plavim i bijelim oznakama. Na prvi pogled, ova vozila mogu izgledati službeno.

Prema članovima zajednice, ove patrole funkcioniraju kao zajednički nadzor, pružajući podršku NYPD-u kada su preopterećeni. Shmira — hebrejska riječ koja znači čuvati ili zaštititi — djeluje s poznavanjem zajednice i njenih stanovnika koje vanjski ljudi nemaju. Članovi nose određene majice i kape kao dio svoje uniforme, a oni s dozvolama države New York mogu nositi oružje. Grupa također rješava praktične probleme zajednice: ako netko ima probušenu gumu ili se zaključao iz svog automobila, reagiraju kako bi pomogli.

Hitne medicinske usluge i volonteri zajednice

Još jedna značajna organizacija u zajednici je Hatzolah, hebrejska riječ koja znači spasiti. Hatzolah djeluje kao volonterski hitni medicinski korpus koji se sastoji isključivo od članova zajednice. Vrijeme reakcije je izuzetno brže nego pozivom 911, jer su volonteri dobro upoznati sa zajednicom i njenim ulicama. Više hitnih vozila stacionirano je na strateškim mjestima diljem susjedstva kako bi osigurali brzu reakciju.

Kada su upitani o vrstama slučajeva kojima se bave — pljačke, krađe, napadi — rabin nije želio dodatno objašnjavati dok su kamere bile prisutne. Međutim, zajednica također rješava određene unutarnje sporove putem vjerskih sudova poznatih kao Beth Din, temeljenim na njihovoj tradiciji. Iako se ovi presudi ponekad mogu priznati prema američkom zakonu, u bliskim zajednicama poput ove, ljudima može biti teško odbiti proces Beth Din zbog brige o svom statusu u zajednici. Neki stanovnici su izvijestili da su ih rabini uputili da raspravljaju o pitanjima sa svojim rabinom prije nego što prijave stvari policiji.

Prikupljanje sredstava u zajednici i socijalna podrška

Tijekom okupljanja održanog radi prikupljanja donacija za obitelji, zajednica je podržavala one koji žele imati više djece. U samo 15 minuta promatranja prikupljeno je više od 400.000 dolara. Cilj prikupljanja sredstava za tu noć bio je doseći 1,2 milijuna dolara.

Fizičke granice i standardi skromnosti

Na Lee Avenue u Williamsburgu, mjere poduzete za izolaciju susjedstva od vanjskih utjecaja su upečatljive. Kamioni su prekriveni kako bi se spriječilo da stanovnici vide neprimjerene reklame. Moderni kamioni često nose reklame koje zajednica smatra neprikladnima, pa su one redovito prekrivene. Prije nego što je blokada proširena, prekrivala je cijeli pogled s mosta. Oznake upozoravaju ljude da se ne oblače nepristojno, navodeći: bez majica, bez topića ili hodanja bosi. Volonterske grupe poznate kao patrola skromnosti ponekad prate oblače li se članovi hasidske zajednice prikladno u javnosti.

Proizvodi dostupni u susjedstvu odražavaju ove standarde. Časopisi ne prikazuju lica žena. Židovski filmovi dostupni lokalno prikazuju se kao košer sadržaj. Sve marke su lokalne — nema McDonald'sa, nema Starbucks-a, nema lančanih restorana.

Ekonomska samodostatnost i zajednički trgovinski sustav

U lokalnom restoranu postalo je jasno da susjedstvo održava svoj vlastiti komercijalni ekosustav. Političke ličnosti, uključujući Donalda Trumpa, posjetile su takve ustanove. Hrana koja se poslužuje odražava kulturne tradicije: pohana piletina, punjena kupus i riba su osnovna jela. Članovi zajednice naglašavaju održavanje svojih prehrambenih i komercijalnih izbora usklađenima s njihovom kulturom i vrijednostima. Sa deset djece — devet dječaka i jednom djevojčicom — jedan stanovnik objasnio je da je filozofija podučavati djecu njihovom načinu života od malih nogu.

Susjedstvo je razvilo svoje vlastite trgovine i marke umjesto da se oslanja na lančane trgovce. Nema Toys R Us trgovina; umjesto toga, zajednica podržava lokalne trgovine igračkama. Ova namjerna odluka o kupovini unutar zajednice znači da novac cirkulira među poslovima u susjedstvu. Kada je upitan zašto nema lančanih trgovina, jedan stanovnik odgovorio je: "Zašto ne bih podržao svog brata?" Mnogi hasidski ljudi iz Williamsburga posjeduju nekretnine u Manhattanu, ali lokalno, naglasak ostaje na samodostatnosti i uzajamnoj podršci.

Obrazovanje djece kroz proizvode i igru

Gotovo sve igračke dostupne u susjedstvu odražavaju hasidski židovski svijet. Nema Barbika, a ako igračka ima lice djevojčice, zajednica pokušava ne prikazivati je — ponekad je prekrivaju. Od malih nogu, djeca postaju upoznata s vrijednostima i tradicijama zajednice kroz predmete s kojima se igraju.

Religijski Lego setovi su posebno popularni. Set svetog hrama predstavlja najvažniji simbol u židovskoj povijesti, s korijenima koji datiraju gotovo 3.000 godina unatrag. Druga popularna stavka je mini Shabbos set dizajniran za podučavanje djece o ulogama i odgovornostima odraslih. Kroz igru, dijete se pretvara da je otac kuće, noseći šešir koji samo otac nosi i učeći kako izgovarati blagoslove koje samo otac

izgovara. Sva odjeća za igračke dizajnirana je da bude skromna i prikladna. Jedan član zajednice objasnio je da kada uđete u sekularni svijet, dostupne su igračke za koje vjeruje da negativno utječu na djecu od malih nogu — lutke i druge predmete s kojima ne može dopustiti svojoj djeci da se igraju. Sjetio se svog djetinjstva, kada je čak i igranje s rođakom bilo podložno strogim granicama u vezi s prikladnim interakcijama između dječaka i djevojčica.

Brak, spojevi i formiranje obitelji

Unutar ove zajednice, praksa spojeva značajno se razlikuje od mainstream kulture. Umjesto slobodnog izlaska, mladi obično rade s posrednikom koji predlaže potencijalne partnere na temelju kompatibilnosti. Jedan član zajednice objasnio je da, budući da fizički kontakt nije dopušten tijekom udvaranja, ljudi se mogu upoznati "vrlo brzo." Ovi sastanci odvijaju se u kući roditelja, slijedeći model gdje se par upoznaje prije obveze. Kada je upitan o vremenskom okviru za odluke o braku, jedna osoba je izjavila: "Ako su moji roditelji odlučili da je to osoba s kojom ću se vjenčati, vjenčat ću se s njom."

Koncept ostajanja neudatom nije prihvaćen kao životni izbor. Prema Beatrice, ostati samac u ovoj zajednici "nije ni razmatrano kao mogućnost". Vjerski i kulturni okvir snažno naglašava brak kao temeljni dio odraslog života. Biblijski primjer se navodi kao opravdanje pristupa braku: u Starom zavjetu, Rebeka se udala za Izaka, i "nakon toga su se voljeli." Ova priča oblikuje razumijevanje da se romantična ljubav očekuje da se razvije nakon braka, a ne prije njega.

Vjerska pravila koja uređuju intimni život

Vjerski zakon duboko prodire u brak, uređujući fizičku intimnost na specifične načine. Jedna žena je opisala pravila: "Ima puno pravila, poput onih o tome kada ste intimni, svjetlo treba biti ugašeno." Osim ograničenja u vezi s osvjetljenjem, postoje i razdoblja obavezne odvojenosti. Nakon što žena dobije menstruaciju, smatra se ritualno nečistom dva tjedna. Tijekom tog vremena, par mora spavati u odvojenim krevetima i ne smiju se dodirivati—čak ni da bi direktno predali predmete. Ilustrirala je praktičnu posljedicu: "Uzmeš bebu, staviš bebu u autosjedalicu. Onda muž uzima bebu iz autosjedalice." Ovo stvara fizičku barijeru u svakodnevnim interakcijama. Opisala je intenzitet tih pravila, napominjući da je "poštivala sva pravila."

Ova ograničenja se protežu čak i na trudnoću. Trudnice su bile obeshrabrivane da posjećuju zoološke vrtove jer nisu smjele gledati životinje koje nisu košer. Objašnjenje je bilo da promatranje ne-košer životinja može nekako učiniti nerođeno dijete nečistim prema razumijevanju vjerskog zakona zajednice.

Arhitektura i izgrađeno okruženje

Vjerski zakon oblikuje ne samo domove nego i cijeli dizajn zgrada. Svaka zgrada u susjedstvu ima terase koje se protežu ravno prema nebu, a koje imaju praktičnu

vjersku svrhu. Jednom godišnje, tijekom blagdana Sukkot, zajednica gradi privremene kolibe i spava pod otvorenim nebom. Ova praksa podsjeća na iskustvo njihovih predaka koji su lutali pustinjom nakon izlaska iz Egipta. Osim toga, svaka zgrada je vidljivo zaštićena ogradama na prozorima. Prema Tori, postoji zapovijed da se izgradi zaštitna ograda oko doma kako bi se spriječila opasnost, a ova vjerska obaveza se pomno poštuje.

Odvajanje kuhinje i prehrambeni zakon

Mlijeko i meso se strogo odvajaju, što je zahtjev koji se proteže kroz cijeli dom, a posebno kuhinju. Tijekom posjeta kući rabina Shloma, obim ovog odvajanja postao je jasan. Kuhinja sadrži dva od gotovo svega: dva štednjaka, dva mikrovalna i dva perilice posuđa. Jedna strana kuhinje je isključivo namijenjena mliječnim proizvodima. Kako je rabin objasnio: "Sve što moja žena želi skuhati, mliječni će se staviti u pećnicu. Samo mliječni ide u tu mikrovalnu ili tu perilicu posuđa." Uvečer, kada se priprema meso, koristi se drugačiji štednjak. Ovo odvajanje je ukorijenjeno u vjerskom principu: "Moramo održavati meso i mlijeko odvojenima."

Odvajanje je toliko temeljito da su čak i tanjuri i pribor za jelo podijeljeni. Jedan set pribora je rezerviran isključivo za meso, a ako pribor za meso dođe u kontakt s mliječnim proizvodima, ne može se ponovno koristiti za meso bez posebnog tretmana. Pravila su nijansirana: ako je pribor za meso dodirnuo hladno mlijeko, može se oprati i ponovno koristiti. Međutim, ako je dodirnuo vruće mlijeko, pribor se ne može ponovno koristiti za meso. Za neke ortodoksne obitelji, novokupovani kuhinjski pribor se ne smatra prikladnim za upotrebu dok nije ritualno uronjen u bazen kišnice tri puta. Ovaj ritual uranjanja se provodi za svaki kuhinjski predmet.

Kipa i stalna vjerska svijest

Članovi muške zajednice nose kipa (kapicu) u svim prilikama, uključujući tuširanje i spavanje. Kada su pitali postoje li trenuci kada se kipa skida, odgovor je bio čvrst ne. Objašnjenje otkriva duhovnu namjeru ove prakse: "To te održava svjesnim da nisi jedina osoba koja postoji. Iznad tebe je netko tko te ovdje stavio s ciljem." Kipa služi kao stalni fizički podsjetnik na Božju prisutnost i svrhu. Kao što je govornik objasnio, "Judaizam i služenje Bogu je u svakom trenutku, bez obzira ideš li u teretanu ili kod doktora." Čak i dok spava, kipa ostaje na glavi, iako može slučajno pasti. Nije namjerno skidana.

Šabat: Tjedni dan odmora

Šabat, tjedni dan odmora koji se obilježava u subotu, središnja je institucija u životu zajednice. Biblijska osnova je jasna: "Bog je stvorio svijet u šest dana i odmarao se sedmog. A onda je Bog rekao židovskom narodu da bismo trebali učiniti isto." Tijekom

tjedna, članovi zajednice rade i zarađuju novac, ali kada dođe Šabat, "sve je gotovo." Fokus se potpuno prebacuje na odmor i duhovno promatranje.

Obilježavanje Šabata uključuje stroga pravila o električnoj energiji i radu. Prije nego što Šabat počne, pale se svijeće kako bi se dočekao dan. Kada Šabat započne, nijedna električna sklopka ne može se otvoriti ili zatvoriti. Ako je svjetlo upaljeno, ostaje upaljeno. Ako je isključeno, ostaje isključeno. Status ničega ne može se promijeniti. Ovo pravilo može predstavljati praktične izazove. Na primjer, ako netko želi čitati u krevetu, ne može uključiti ili isključiti svjetlo. Da bi riješili ovaj problem, židovski parovi razvili su kreativno rješenje nazvano Šabatno svjetlo: "Legneš u krevet, jedeš što god. Čitaš svoj časopis, a sada želiš ugasi svjetlo. Ali, to je Šabat. Ne možeš. Ali svjetlo je upaljeno. Nisam ga ugasio. Samo sam blokirao svjetlo." Blokiranje svjetla je dopušteno jer se ne manipulira električnom sklopkom.

Hladnjaci predstavljaju još jedan izazov, jer automatski pale svjetlo kada se otvore. Židovski inženjeri izumili su rješenje: hladnjak koji ne pali svjetla kada se otvori. Ova inovacija omogućuje otvaranje vrata bez kršenja Šabatnih ograničenja.

Priprema obroka i kuhanje tijekom Šabata

Kuhanje je potpuno zabranjeno kada Šabat započne. Da bi se to omogućilo, svi obroci moraju biti pripremljeni unaprijed. U petak se priprema hrana koja se zatim stavlja u poseban način rada pećnice koja funkcionira kao grijač. Postavke pećnice mogu se prilagoditi prije nego što Šabat započne držeći određene tipke. Na pećnici piše: "Radi se o tome da to učiniš prije Šabata. Postaviš je na točno koju temperaturu želiš, koliko dugo želiš da bude uključena." Ova prethodna programiranja omogućuju zagrijavanje obroka tijekom dana bez aktivnog kuhanja ili manipulacije kontrolama tijekom samog Šabata.

Rad je zabranjen na Šabatu jer je dan namijenjen izbjegavanju preoblikovanja fizičkog svijeta i umjesto toga fokusiranju na odmor i duhovnost. Za pobožne Židove, svakodnevni život potpuno staje. U rijetkim slučajevima, određena ograničenja mogu zakomplicirati hitne medicinske situacije. Jedna žena se sjetila rođenja svog prvog djeteta: "Kada sam imala svoje prvo dijete, otišao je u sinagogu, a ja sam bila kao, ona je bila prijevremeno rođena. I onda se sjećam da sam išla kod doktora i doktor me vikao. Zašto? Trebalo mi je nekoliko sati da dođem. Ležala sam u krevetu i trebala sam biti u bolnici." Napetost između stroge observance Šabata i hitnih medicinskih potreba ilustrira koliko su ove vjerske zakone duboko ukorijenjene u životu zajednice.

Obilježavanje Šabata i odluke o životu i smrti

Pravila Šabata se shvaćaju tako ozbiljno da pobožni Židovi izbjegavaju korištenje elektronike, kuhanje, rad, vožnju ili nošenje novca i ključeva kako bi olakšali svakodnevni život. Jedna osoba je ispričala strašno iskustvo kada se medicinska hitna situacija dogodila na Šabatu. Umjesto da pozove hitnu pomoć, osoba je otišla u

sinagogu, smatrajući poziv hitnih službi kao profanaciju Šabata. Narator je bio previše uplašen da sam pozove pomoć zbog pravila protiv profanacije Šabata, iako je situacija mogla biti opasna po život. "Moje dijete je moglo umrijeti," objasnili su, ističući napetost između vjerske observance i neposredne sigurnosti.

Eruv: Religijske granice i infrastruktura zajednice

Unutar pravila Šabata, neke zajednice u New Yorku stvorile su eruv—religijsku granicu označenu žicama rastegnutim između stupova. Tanka žica vidljiva kroz kvartove zove se eruv i od vitalnog je značaja za članove zajednice. Ako bi se ta žica prekinula, stariji ljudi ne bi mogli koristiti svoje hodalice, a bolesni ne bi mogli uzimati svoje lijekove. Eruv je religijska granica koja omogućava ljudima koji poštuju Šabat da nose određene predmete na javnim mjestima. U New Yorku, jedan eruv proteže se otprilike dvadeset milja oko Manhattana, dok se drugi proteže oko pedeset pet milja kroz velike dijelove Brooklyna, označen žicama pričvršćenim za stupove. Ove granice zahtijevaju redovite inspekcije i održavanje. Samo održavanje eruva na Manhattanu izvještava se da košta oko 200.000 dolara godišnje.

Molitva i religiozno promatranje u sinagogi

Neposredno prije ulaska u sinagogu, rabin Katz počeo je davati blagoslove na ulici. Po ulasku, posjetitelji su naišli na mezuzu—mali komad pergamenta koji sadrži dijelove Biblije. Svaki put kada ljudi prolaze, neki ga dodirnu i poljube kao znak zaštite kuće i sinagoge. Kada su ušli u svetište, muškarci svih uzrasta već su bili duboko u molitvi, ujedinjeni kao da svi dijele istu svrhu. Prije molitve, stavili su religiozne predmete na različite dijelove tijela. Jedan čovjek objasnio je da izvršava mitzvu stavljajući tefilin—crne kutije vezane za tijelo. Jedna kutija ide na ruku prema srcu, što izražava ljubav prema Bogu. Kutija koja se stavlja na glavu izražava intelekt, jer "kao Židov, moraš razmišljati o Bogu." Prema Bibliji, kutija mora biti postavljena između očiju, pažljivo provjerena ogledalom kako bi se osiguralo pravilno postavljanje.

Predanost kroz pjesmu i pokret

Prije nego što su molitve počele, ljudi su nosili molitveni pojas i pjevali u iščekivanju službe. Glavni rabin stajao je ispred, a crowds ga pažljivo promatrala, uzimajući znakove od njega. Tijekom službe, ljudi su se stalno podsjećali na pravila pjevajući i čitajući Toru. Mnogi od prisutnih ne samo da čitaju Toru—oni je dišu, žive je i vide kao apsolutnu istinu. Zajednica je počela pjevati zajedno, moleći za dobrobit Države Izrael. Ljudi su molili i pjevali za obnovu svog svetog hrama, iako se mjesto na kojem vjeruju da bi trebao stajati već nalazi u Al-Aksu, jednom od najsvetijih mjesta u Islamu. Obnova na tom točno mjestu značila bi da dva religijska mjesta ne mogu postojati istovremeno, a to mjesto nalazi se u Istočnom Jeruzalemu, koji Ujedinjeni narodi smatraju dijelom palestinske teritorije. Ljudi se njišu dok mole kao izraz predanosti i duhovne intenzivnosti.

Otvorenost zajednice i konverzija

Hasidske zajednice također prihvaćaju konvertite, a neki od susretnih ljudi otvoreno su poticali posjetitelje da saznaju više o judaizmu. "Svi smo stvoreni od Boga s jednom svrhom," izjavio je jedan član zajednice. U zraku se osjeća određena opreznost za ovu hasidsku zajednicu. Mjesto je gotovo poput Vatikana u New Yorku u gradu koji nikada ne spava, gdje se molitva čini da traje gotovo neprekidno.

Odrastanje u hasidskoj kulturi

Kada dječak napuni trinaest godina za svoju bar micvu, potpuno mijenjaju odjeću. Dječaci prelaze iz nošenja šarenih košulja i hlača u nošenje punog odijela i crnog šešira, označavajući njihov prijelaz u odraslost. Od tog trenutka nose samo bijele košulje. Kada napune trinaest godina za srednju školu, nema akademskih studija. Prije ovog prijelaza, jedan čovjek je viđen kako prvi put kao odrasli stavlja tefilin—crne kutije. Kako je objasnio jedan član zajednice, kada dječak napuni trinaest godina, preuzima odgovornost za židovsku kulturu.

Otkriće skrivenih prolaza

Unutar sinagoge, iza drvenih panela uz zidove, otkriven je prolaz 2024. Prolaz je bio gotovo dvadeset metara dug i sadržavao je madrace, odjeću, kutije i druge osobne stvari kada su vlasti došle pregledati područje. Neki ljudi su odbili napustiti mjesto kada su vlasti stigle. Rabin Friedman opisao je otkriće kao jednostavno otvaranje zida—razbijanje zida kako bi se stvorila vrata između jedne zgrade i druge. Međutim, nisu dobili dozvolu i učinili su to sami, zbog čega su disciplinski kažnjeni. S obzirom na opseg kopanja, vlasti su smatrale situaciju dovoljno ozbiljnom da poduzmu pravne mjere.

Odlazak iz zajednice

Beatrice je nekada imala istaknutu poziciju u zajednici kao supruga rabina, ali je kasnije napustila zajednicu. Kada su je pitali osjeća li ikada žaljenje zbog odlaska, rekla je ne. Objasnila je da je nakon odlaska njezina obitelj pokušala oduzeti svu djecu od nje. "Iskusila sam takvu izdaju," opisala je, objašnjavajući koliko je osobni sukob postao kada je napustila zajednicu.

#Hasidska židovska zajednica

#Religijska izolacija i ograničenja tehnologije

#Infrastruktura zajednice i paralelne institucije

#Obdržavanje Šabata i vjerski zakoni

#Obiteljska struktura i rabinska vlast

#Standardi skromnosti i pravila odijevanja

#Četvrti New Yorka